

УДК 338.483.13:392.72:578.834COVID19

Орислава Графська

д. е. н., доцент кафедри
готельно-ресторанного бізнесу,
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

ФІНАНСОВИЙ РИЗИК ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ, ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

Відомо, що до початку пандемії COVID-19 сфера індустрії гостинності займала одне з домінантних, провідних місць ринкової економіки. У сфері індустрії гостинності в Україні до початку 2020 року була задіяна більша частина населення, що працює. Це, відповідно, позитивно відобразалося на дохідних статтях бюджетів різних рівнів. Підприємства працювали безперебійно й отримували високі доходи від своєї діяльності, що, безумовно, впливало на рівень життя зайнятих у цій сфері та, відповідно, давало змогу отримувати якісні фінансові показники своєї роботи. З початку березня 2020 року в Україні, як і всьому світі, почалася всесвітня пандемія COVID-19. З початком пандемії виникли проблеми у всіх сферах господарювання, а у сфері індустрії гостинності це відчутно стало найбільше через відсутність туристів та відповідно до загальних обмежень, які діяли в період пандемії. Велика кількість підприємств сфери індустрії гостинності змушена була частково призупинити роботу, інша частина підприємств працювала частково, застосовуючи методи антикризового управління, а багато підприємств змушені були повністю зупинити свою роботу через відсутність достатнього оборотного ресурсу та можливості утримувати

персонал і сплачувати щомісячні податки та збори від своєї діяльності. Тобто домінантна сфера ринкової економіки зараз стала найзбитковішою сферою, яка потребує значних капіталовкладень для відновлення своєї діяльності. Проаналізувавши ситуацію, яка склалася з настанням пандемії COVID-19, можемо зробити висновок, що в майбутньому підприємства сфери індустрії гостинності, які змогли пережити пандемію COVID-19, і після її завершення зможуть відновити свою роботу до рівня, який був до пандемії COVID-19, повинні значну увагу звернути на питання фінансового ризику, його види та особливості, урахувавши непередбачуване майбутнє та інші форс-мажорні ситуації. На сьогоднішнє питання фінансового ризику у сфері індустрії гостинності дуже мало присвячено праць науковців та дослідників цієї сфери. Проаналізуємо детальніше поняття «фінансового ризику», його особливості та класифікації.

Фінансовий ризик – це ризик, що виникає під час здійснення фінансового підприємництва чи фінансових угод, урахувавши, що у фінансовому підприємстві товаром виступають або валюта, або цінні папери, або кошти. Таку ж саму ідею, але у більш простій формі повторюють майже всі визначення. У трактуванні І. Т. Балабанова вона спрощена максимально: «фінансові ризики ... пов'язані з ймовірністю втрат будь-яких грошових коштів або їх недоодержанням». Об'єктом фінансового ризику є потік грошових коштів. Поняття потоку містить комплекс втрат і прибутків [1].

Складники фінансового ризику:

- капітальний;
- селективний;
- часовий;
- ринковий;
- кредитний;
- інфляційний;
- процентний;
- відзивний;
- країновий;
- галузевий;
- регіональний;
- валютний.

Види фінансового ризику за ступенем суб'єктивності та об'єктивності:

- об'єктивний;
- суб'єктивний;
- об'єктивно-суб'єктивний.

Узагальнено представимо класифікацію фінансового ризику на рис. 1.

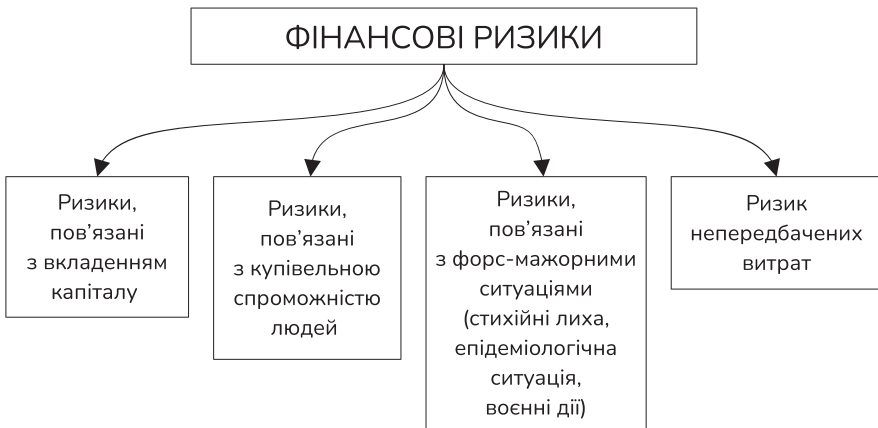

Рис. 1. Класифікація фінансового ризику

Основні складники фінансового ризику:

- ◇ Капітальний ризик (здебільшого це ризик того, що інвестор не зможе повернути свої капіталовкладення без втрат).
- ◇ Ризик ліквідності (пов'язаний із певними можливостями втрату разі реалізації активів підприємств різних сфер діяльності).
- ◇ Інфляційний ризик (ризик того, що за високого рівня інфляції доходи від господарської діяльності знеціняться).
- ◇ Кредитний ризик (це ризик, пов'язаний з тим, що дебітори будуть не в змозі повернути отримані кошти та виконати свої зобов'язання).
- ◇ Відсотковий ризик (це ризик втрат, які можуть завдати інвестори від своєї діяльності, це зумовлюється зміною відсоткових ставок на ринку фінансових послуг).
- ◇ Валютний ризик (ризик світового масштабу, пов'язаний зі змінами курсу валют) [2].

Отже, можемо зробити висновок, що одним із різновидів фінансового ризику є ризик, пов'язаний із настанням форс-мажорної ситуації, до якої можна зарахувати пандемію COVID-19. У зв'язку з цим, підприємствам індустрії гостинності необхідно детально проаналізувати ситуацію, яка склалася на сьогодні, і своїм фінансовим управителям дати завдання чітко вивчити всі можливі наслідки, які є на цей час на підприємстві і в майбутньому можуть виникнути, для запобігання банкрутству та ліквідації підприємств, щоб мати резервну можливість продовжувати свою діяльність, застосовуючи для цього відповідне фінансове забезпечення та створені резерви.

Ключові слова: фінансовий ризик, індустрія гостинності, пандемія COVID-19.

Список використаних джерел

1. Економіка фінансів [Електронний ресурс]. – URL: https://pidru4niki.com/86192/ekonomika/finansoviy_rizik
2. Скібінський О. М. Антикризовий менеджмент / О. М. Скібінський. – Київ : Центр учбової літератури, – 2020. – 568 с.